

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลหาดใหญ่
อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ขององค์กรบริหารส่วนตำบลหาดใหญ่ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖**

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ดังนี้ การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่บุคลากรขององค์กรที่เป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีการทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งนำไปใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้นำร่วมกับการครุยมีมาตรการระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

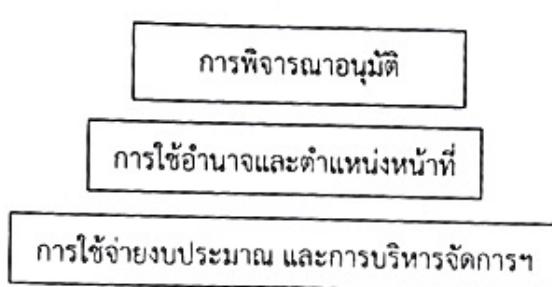
๒. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์กรบริหารส่วนตำบลหาดใหญ่ จะแบ่งความเสี่ยงออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีการกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘)

๒.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดังใจของการใช้อำนาจและดำเนินการที่

๒.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดังใจของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๓. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบ พฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบกับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรบริหารส่วนตำบลหาดใหญ่ที่มีประสิทธิภาพ

๓.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดังการใช้อำนาจและทำหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดังการใช้จ่ายงบประมาณและบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	UnKnow Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ - การนำร่องยนต์ส่วนกลางไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว		✓

หมายเหตุ : Known Factor - ความเสี่ยงที่เคยเกิด คาดว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้น หรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknown Factor - ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัตมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยายามป้องกันการล่วงหน้าในอนาคต

๓.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบ ระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว - การนำร่องยนต์ของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	✓			

๔. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ค่าความเสี่ยงรวม คือ จากระดับ ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

๔.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ (MUST) หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ (SHOULD) หมายถึง มีความจำเป็นค่อนข้างมากในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑

ตารางที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนของ SHOULD
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ - การนำร่องนรต.ส่วนกลางไปใช้ประโยชน์ส่วนตน	๒	

๔.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือระบบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๔ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ - การนำร่องนรต.ส่วนกลางไปใช้ประโยชน์ส่วนตน	๑

ตารางที่ ๕ ศูนย์การเมืองที่รักสีระดับความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของ การเฝ้าระวัง	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม ความจำเป็น X ความรุนแรง
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ - การนำร่องนิรสิ่งส่วนกลางไปใช้ประโยชน์ส่วนตน	๑	๑	๖

๕. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

เกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร
ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งบ้างจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ
ผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง
ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๖ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความ เสี่ยงระดับ ปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ - การนำร่องนิรสิ่งส่วนกลางไปใช้ประโยชน์ส่วนตน	ดี		✓	

๖. แผนบริหารความเสี่ยง

องค์กรบริหารส่วนตำบลหาดใหญ่ ได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อส่งเสริมความโปร่งใส
และป้องกันการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

ตารางที่ ๗ แผนบริหารความเสี่ยง

รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการและดำเนินการบริหาร ความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การใช้ทรัพย์สินของทาง ราชการ - การนำร่องยนต์ส่วนกลางไป ใช้ประโยชน์ส่วนตน	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคู่มือการใช้ทรัพย์สินทางราชการ - กำหนดมาตรการป้องกันการใช้ทรัพย์สินของทางราชการและข้อปฏิบัติในการยึดทรัพย์สิน ของราชการไปใช้ในการปฏิบัติงาน - กำหนดข้อพึงปฏิบัติเพื่อเป็นกรอบสร้าง พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติไม่มา ทรัพย์สินของทางราชการทุกประเภทไปใช้ ส่วนตัว เช่น มีแบบใบอนุญาตการใช้รถบันได (แบบ ๓) และแบบรายงานการใช้ รถบันได (แบบ ๔) - กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาได้ควบคุมและติดตาม การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ - กำหนดมาตรการให้บุคลากรในสังกัด อบต. ทุกระดับ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และโปร่งใส และไม่กระทำการใด ๆ เพื่อ แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวเพื่อตนเองและบุคคลอื่นที่ เกี่ยวข้อง ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ห้าม กำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านการ ทุจริตครั้งรับปั้นในกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริตครั้งรับปั้น ตลอดจนการ จัดทำคู่มือการการบริหารจัดการเพื่อป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงานและการ ดำเนินการของ อบต. หาดใหญ่ และการป้องกัน การปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมิชอบ หรือได้ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วย กฎหมาย 	ตั้งแต่เดือน ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๖	ทุกส่วน ราชการใน สังกัด อบต. หาดใหญ่